

ORIENTACIONS SOBRE EL PROGRAMA D'

ECONOMIA DE L'EMPRESA

DECRET 87/2015, DEL CONSELL

EN RELACIÓ AMB LES PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT A LA COMUNITAT VALENCIANA (PAU 2023)

24/10/2022

ORIENTACIONS SOBRE EL PROGRAMA D'ECONOMIA DE L'EMPRESA (DECRET 87/2015, DEL CONSELL) PER A LES PAU DE LA COMUNITAT VALENCIANA (PAU 2023)

Amb aquest document, la Comissió de la matèria Economia de l'empresa de la Comunitat Valenciana informa sobre aquells aspectes més rellevants del contingut del programa d'Economia de l'empresa (Decret 87/2015, del Consell), a fi de donar una orientació per a la PAU.

(El símbol “*” significa que es considera suficient que l'alumne adquireisca una visió global sobre la temàtica)

BLOC 1. L'EMPRESA

- **L'empresa i l'empresari.**
- **Classificació, components, funcions i objectius de l'empresa.** *Classificació per sectors, grandària, propietat i forma jurídica (empresa individual, societat anònima, societat de responsabilitat limitada, societats laborals, cooperatives).*
- **Anàlisi del marc jurídic que regula l'activitat empresarial*.**
- **La fiscalitat empresarial*.**
- **Funcionament i creació de valor.** *L'empresa com a sistema: principals àrees funcionals i cadena de valor.*
- **Interrelacions amb l'entorn econòmic i social*.**
- **Valoració de la responsabilitat social i mediambiental de l'empresa.** *L'ètica empresarial. Els costos socials positius i negatius.*

BLOC 2. DESENVOLUPAMENT DE L'EMPRESA

- **Localització i dimensió empresarial**
- **Estratègies de creixement intern i extern.** *Conceptes i tipus. Concentració vertical i horitzontal d'empreses.*
- **Consideració de la importància de les petites i mitjanes empreses i les seues estratègies de mercat.** *Concepte, avantatges i desavantatges.*
- **Internacionalització, deslocalització, competència global i tecnologia.** *Estratègies competitives.*
- **Identificació dels aspectes positius i negatius de l'empresa multinacional*.**

BLOC 3. ORGANITZACIÓ I DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

- **La divisió tècnica del treball i la necessitat d'organització en el mercat actual.** *Gestió, lideratge i organització de l'empresa.*
- **Funcions bàsiques de la direcció.** *Planificació, organització, gestió de recursos humans i control.*

- **Planificació i presa de decisions estratègiques.** *Concepte de planificació. Decisions en ambients de certesa, risc i incertesa. Concepte de matriu de decisió.*
- **Sistemes de gestió de qualitat*.**
- **Disseny i anàlisi de l'estructura de l'organització formal i informal.** *Organigrames i departamentalització. Estructura organitzativa: lineal, funcional, en línia, en comitè i matricial. Organització informal de l'empresa.*
- **La gestió dels recursos humans i la seua incidència en la motivació.** *Reclutament i selecció de personal. Avaluació del treball. Remuneració i incentius: motivació.*
- **Els conflictes d'interessos i les seues vies de negociació*.**

BLOC 4. LA FUNCIÓ PRODUCTIVA

- **Procés productiu, eficiència i productivitat.** *Concepte de producció. Productivitat (dels factors i global). Eficàcia i eficiència. Eficiència tècnica i econòmica.*
- **La recerca, el desenvolupament i la innovació (R+D+I) com a elements clau per al canvi tecnològic i la millora de la competitivitat empresarial.** *Conceptes bàsics i importància en la nova economia.*
- **Costos: Classificació i càlcul dels costos de l'empresa.** *Costos fixos, variables, totals, mitjans, marginals. Funció de costos. Costos directes i indirectes.*
- **Càlcul i interpretació del llindar de rendibilitat de l'empresa.** *Funció d'ingressos. Beneficis. Punt mort o llindar de rendibilitat i la seua representació gràfica. La decisió de produir.*
- **Els inventaris de l'empresa i els seus costos. Models de gestió d'inventaris.** *Concepte i classes d'inventaris. Costos d'inventari i la seua evolució temporal. Models de gestió d'inventaris*.*

BLOC 5. LA FUNCIÓ COMERCIAL DE L'EMPRESA

- **Concepte i classes de mercat.** *Mercats per competència (relacionat amb primer curs). Mercats actuals, potencials, de consum i industrials.*
- **Tècniques de recerca de mercats.** *Conceptes bàsics d'enquestes i entrevistes.*
- **Anàlisi del consumidor i segmentació de mercats.**
- **Variables del màrqueting mix i elaboració d'estratègies.** *Política de producte, preus, distribució (intermediaris i canals de distribució) i comunicació.*
- **Estratègies de màrqueting i ètica empresarial (es relaciona amb el bloc 1)*.**
- **Aplicació al màrqueting de les tecnologies més avançades*.**

BLOC 6. LA INFORMACIÓ COMPTABLE EN L'EMPRESA

- **Obligacions comptables de l'empresa.** *Funcions i objectius de la comptabilitat.*
- **La composició del patrimoni i la seua valoració.** *Components: actiu i passiu. Masses patrimonials. Patrimoni net. Capital social i reserves.*
- **Els comptes anuals i la imatge fidel.** *Concepte i finalitat dels comptes anuals. La comptabilitat com a sistema d'informació. Llibres comptables (diari i major). Pla General Comptable.*
- **Elaboració del balanç i el compte de pèrdues i guanys.** *Els estats comptables (veure annex). Ingressos (cobraments) i despeses (pagaments). Resultats. Concepte d'amortització de l'immobilitzat.*
- **Anàlisi i interpretació de la informació comptable.** *Ràtios financeres i econòmiques (veure annex). Situacions i equilibris patrimonials. Fons de maniobra.*

BLOC 7. LA FUNCIÓ FINANCERA

- **Estructura econòmica i financera de l'empresa.** *(contingut en l'apartat de composició del patrimoni del bloc 6)*
- **Concepte i classes d'inversió.** *Característiques d'una inversió i classes. Representació gràfica de les característiques d'una inversió.*
- **Valoració i selecció de projectes d'inversió.** *Mètodes estàtics i mètodes dinàmics. Capitalització i actualització. Termini de recuperació, VAN i TIR.*
- **Recursos financers de l'empresa.** *Classificació segons els terminis, la procedència i la pertinença.*
- **Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern:** *conceptes teòrics.*

- **ANNEX 1 de 3**

ESTRUCTURA DE L'EXAMEN

L'examen consta de dues parts:

- **Part I:** preguntes curtes.

- **Part II:** exercicis numèrics dels temes següents:

- Bloc 4.- Càlcul de productivitat dels factors, productivitat global de l'empresa i costos. Eficiència tècnica i econòmica. Funcions de costos. Funcions d'ingressos. Llindar de rendibilitat. Decisió de produir.
- Bloc 6.- Elaboració i interpretació d'un balanç i del compte de pèrdues i guanys. Fons de maniobra. Anàlisi econòmica i financera del balanç i del compte de pèrdues i guanys: Ràtios econòmiques i financeres.
- Bloc 7.- Càlcul de la rendibilitat d'un projecte d'inversió: Taxa Interna de Rendibilitat (només amb dos anys). Valor Actual Net. Termini de recuperació. Actualització i capitalització.

El nombre de preguntes curtes i d'exercicis dependrà de l'estructura d'optativitat dels exàmens PAU de 2023, pendent de ser aprovada per les administracions competents.

ÚS DE CALCULADORA

Es permet l'ús de calculadores sempre que no siguin gràfiques o programables i que no puguin realitzar càlcul simbòlic ni emmagatzemar text o fórmules en memòria.

CRITERIS GENERALS DE CORRECCIÓ

Part I: Es valorarà que el contingut siga correcte, complet, la claredat de l'exposició i la coherència en la identificació i/o explicació de la qüestió plantejada. Cada pregunta curta val un màxim d'1 punt. Amb caràcter general, en el cas que se sol·liciten exemples, gràfics, equacions, etc., cada part de la pregunta es puntuarà sobre un màxim de 0,5 punts.

Part II: Es valorarà la identificació correcta del problema, el plantejament complet i adequat, l'execució tècnica i el desenvolupament i interpretació dels resultats. Cada exercici numèric val un màxim de 2 punts.

ANNEX 2 de 3**Balanç**

ACTIU	PATRIMONI NET I PASSIU
A) ACTIU NO CORRENT	A) PATRIMONI NET
Immobilitzat Intangible Aplicacions Informàtiques Amortització acumulada immob. intangible* Immobilitzat material Terrenys i construccions Maquinària i utilitatge Mobiliari Equips per a processos d'informació Elements de transport Amortització acumulada immob. material*	Fons propis Capital social / capital Reserva legal Resultats de l'exercici
	B) PASSIU NO CORRENT
	Deutes a llarg termini Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini
B) ACTIU CORRENT	C) PASSIU CORRENT
Existències Mercaderies Deutors comercials i altres comptes a cobrar Clients, efectes comercials a cobrar Deutors Efectiu i altres actius líquids equivalents Caixa i bancs i institucions de crèdit	Deutes a curt termini Deutes amb entitats de crèdit a curt termini Creditors comercials i altres comptes a pagar Proveïdors, efectes comercials a pagar Creditors per prestacions de servei
TOTAL ACTIU (A+B)	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A+B+C)

* Tot i que formalment no apareixen en el model oficial de balanç de forma desagregada, es creu convenient que hi apareguen de forma explícita per a poder diferenciar clarament entre la valoració dels immobilitzats en la seua adquisició i el seu valor comptable posterior.

Compte de pèrdues i guanys

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS	Import (€)
1. INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ	
Vendes de mercaderies	
Prestacions de serveis	
2. DESPESES D'EXPLOTACIÓ	
Aprovisionaments	
Compres (consums) de mercaderies	
Despeses de personal	
Salaris i Seguretat Social	
Altres despeses d'exploació	
Llum, aigua, lloguers, reparacions.	
Amortització de l'immobilitzat	
A. RESULTAT D'EXPLOTACIÓ (1-2)	
3. INGRESSOS FINANCERS	
4. DESPESES FINANCERES	
B. RESULTAT FINANCER	
C. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A+B)	
5. Impost sobre el benefici*	
RESULTAT DE L'EXERCICI (C-5)	

* En l'enunciat de l'exercici s'explicitarà l'impost de societats a aplicar.

Detalls de correcció

Errors de tipus A (molt greus). Són errors d'aquest tipus:

- Confondre la partida de compte de pèrdues i guanys amb la partida de balanç.
- en un compte de pèrdues i guanys, confondre ingrés amb despesa i viceversa.
- en un balanç, confondre partida d'actiu amb patrimoni net o passiu i viceversa.

Errors de tipus B (greus). Són errors d'aquest tipus:

- en un compte de pèrdues i guanys, ometre o confondre un apartat.
- en un balanç, confondre partida de patrimoni net amb passiu corrent o passiu no corrent i viceversa.
- en un balanç, confondre partida d'actiu/passiu no corrent amb actiu/passiu corrent i viceversa.
- en un balanç, ometre una partida.

Errors tipus C (lleus). Són errors d'aquest tipus:

- en un compte de pèrdues i guanys, ometre o confondre un subapartat (de les despeses d'exploació).
- en un balanç, canvis en l'ordre de les partides dins de cada massa patrimonial.

ANNEX 3 de 3

Ràtios de liquiditat:

$$\text{Ràtio Liquiditat} = \frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$$

$$\text{Ràtio Tesoreria} = \frac{\text{Realizable} + \text{Disponible}}{\text{Passiu corrent}}$$

$$\text{Ràtio Disponibilitat} = \frac{\text{Disponible}}{\text{Passiu corrent}}$$

Ràtio de solvència:

$$\text{Ràtio Solvència o Garantia} = \frac{\text{Actiu}}{\text{Passiu}}$$

Ràtio d'endeutament:

$$\text{Ràtio Endeutament} = \frac{\text{Passiu}}{\text{Patrimoni net} + \text{Passiu}}$$

o, alternativament:

$$\text{Ràtio Endeutament} = \frac{\text{Passiu}}{\text{Patrimoni net}}$$

Ràtios econòmiques:

$$\text{Rendibilitat Econòmica} = \frac{\text{Benefici abans interessos i impostos}}{\text{Actiu}}$$

$$\text{Rendibilitat Financera} = \frac{\text{Benefici}}{\text{Patrimoni net}}$$

NOTA:

Les fórmules utilitzades en la definició de les diferents ràtios es corresponen amb les més comunes presents en la bibliografia. Podran utilitzar-se altres fórmules diferents sempre que amb elles s'analitzi la finalitat de la ràtio i la seua interpretació es realitzi de forma correcta d'acord amb la fórmula utilitzada.